

**INDUSTRIJSKO – OBRTNIČKA ŠKOLA
SLAVONSKI BROD**
Eugena Kumičića 55
35000 Slavonski Brod

ZAVRŠNI RAD

SNIMANJE PORTRETA NA OTVORENOM PROSTORU

Učenik: Vanja Vinčić

Razredni odjel: 3.F

Zanimanje: Fotograf

Mentor: Marta Živatović, dipl.ing

**U Slavonskom Brodu, svibanj 2015.
SADRŽAJ:**

1. UVOD.....	3
2. OPĆENITO O PORTRETIMA	4
2.1.POVIJEST PORTRETNE FOTOGRAFIJE	4
2.2.ŠTO JE TO ZAPRAVO PORTRET.....	5
3. OSNOVE PORTETA	6
4. PORTRET LICA	7
4.1. PORTRET LICA OVISNO O KADRU (REZU)	7
4.2. PORTRET LICA OVISNO O POLOŽAJU MODELA PREMA FOTO-APARATU	8
5. POLOŽAJ TIJELA MODELA PRI FOTOGRAFIRANJU	9
6. OPREMA ZA FOTOGRAFIRANJE U EKSTERIJERU	10
7. RASVIJETA ZA FOTOGRAFIRANJE U EKSRETIJERU	11
8. PRAKTIČNI DIO	12
9. ZAKLJUČAK.....	17
10. DODATAK.....	18
11. LITERATURA.....	19

1. UVOD

Povijest portretne fotografije započinje 1841.g. kada je Richard Beard otvorio prvi studio za portrete, a 1851.g. Antonie Claudet u Londonu otvara poznati portretni studio HRAM FOTOGRAFIJE.

U to vrijeme ekspozicija je dugo trajala (3-5 min) zbog slabe osjetljivosti foto. materijala.

Portret je studija karaktera neke ličnosti i prikaz njegove osobnosti. Za uspješno portretiranje je potrebno pridobiti suradnju s njene strane. Zbog toga je dobro pri fotografiranju "ispucati" veći broj fotografija čime naš model postaje opušteniji,a fotograf ima priliku proučiti ponašanje modela kroz tražilo. Prema pristupu modelu razlikujemo tri vrste portreta: idealistički,naturalistički i realistički.

Uspješno fotografiranje zahtijeva kombinaciju tehnične umjetnosti, zanimanja i odnosa prema čovjeku i razumjevanja nedostatka koje nameće fotograf. Važno je urediti da osoba nosi odjeću koja joj pristaje, odabratи pozadinu koja pristaje odjeći i boji lica, ali izbjegavati potpnu crnu ili bijelu pozadinu, osim ako je to neophodno za high key ili low key efekte.

Okolina za portrete mora biti takva da ne odvlači pažnju od modela ili takva da dodatno objašnjava ili usmjerava gledatelja, treba biti neutralne boje. Svjetlina odgovara mlađim,a tamnija pozadina starijim osobama. Ambijentalna okolina je okolina koja dodatno objašnjava i aktivno sudjeluje u fotografiji i ne odvlači pažnju s modela. Prilikom simanja portreta model ističemo malom dubinskom oštrinom, osvjetljenjem i kadriranjem.

Prilikom portretiranja najveća se pažnja daje glavi modela. Sam položaj glave može pokazati određeno raspoloženje i dati karakterno značenje. Najvažniji dio portreta su oči, jer pogled u objektiv je najiskreniji. Usne dodatno karakteriziraju osobu. Što su ruke bliže licu, jače upotpunjuju njegovu izražajnost. Prilikom portretiranja treba paziti da se fotografija ne reže u zglobu.

2.1. POVIJEST PORTRETNE FOTOGRAFIJE

Individualizirani portreti su u klasičnoj starogrčkoj umjetnosti bili nezamislivi jer je ona težila bezvremenskom savršenству. Portretiranje se u Grčkoj javilo tek u 4. stoljeću pr. Kr. i doživjelo je procvat u helenističkom razdoblju kao važna grana grčkog kiparstva za prikazivanje psiholoških karakteristika portretiranih osoba.

Od kasnoantičkog razdoblja rimske umjetnosti, preko cijelog srednjovjekovlja, pa sve do rane renesanse, portret je bio zanemarivan kao izraz samoljublja koji je u suprotnosti s kršćanskim načelima. U ranoj renesansi pojavljuje se tip portreta slikanog u najstrožem profilu. To odgovara plošnosti svojstvenoj za to razdoblje, ali omogućuje i detaljan opis lica ako nam je stalo do što vjerodostojnijeg prikaza portretirane osobe.

U visokoj renesansi slikar u portretima ne opisuje samo lice, nego pokušava prikazati i narav portretirane osobe. Najglasovitiji renesansni portret, a možda i najpoznatija slika na svijetu općenito, Leonardova je Mona Lisa.

U baroknom slikarstvu se portret osamostaljuje kao važna slikarske teme, a neki slikari se opredjeljuju i specijaliziraju za pojedine vrste portreta. Tako je Talijan Caravaggio unio krajnji realizam u slikarstvo, te njegove likove na slikama ocrtava neobično svjetlo i tama intimne sjene u koju su uronjene, dok je Nizozemac Frans Hals hvatao ljudske emocije lepršavim potezima kista.

2.2. ŠTO JE ZAPRAVO PORTRET

Portret je studija karaktera neke ličnosti i prikaz njegove osobnosti (lat. pro trahere = voditi naprijed) - „prodiranje“ u karakter osobe.

Za uspješno portretiranje je potrebno postići opuštenost fotografirane osobe i potrebno je pridobiti „suradnju“ s njene strane.

Zbog toga je dobro pri snimanju „ispucati“ veći broj fotografija čime naš model postaje opušteniji, a fotograf ima priliku proučiti ponašanje modela kroz tražilo.

Portretist – likovni umjetnik koji preko originalnog fizičkog oblika lica donosi i originalni psihološki lik pojedinca. Portretist je poseban, psihološki nadaren crtač, slikar ili kipar koji likovnim sredstvima: crtom, bojom i volumenom umije pronaći u licu čovjeka vizualnu originalnost kojom se jedna osoba razlikuje od druge – karakterizacija.

Autoportret – umjetnikov prikaz samoga sebe. Autoportreti su nastali u ranom srednjem vijeku, ali kako tada likovi još nisu sadržavali individualna obilježja, nego su bili prepoznatljiviji isključivo prema vanjskim oznakama ili popratnim natpisima, za prve prave autoportrete se smatraju oni u renesansnom sklikarstvu 15. stoljeća.

Grupni portret – portret međusobno povezene skupine osoba, pa imjerice pripadnika obitelji ili dobrovorne ustanove, te donatore. U 16. i 17. stoljeću u Nizozemskoj, grupni je portret bio vrlo popularan i tada su se javile slike koje prikazuju vladare, sat anatomici ili streljačke družine.

3. OSNOVE PORTRETA

Ne možemo fotografirati portret ako osim izgleda ne uzmemu u obzir i karakter. Fotografija treba izražavati izraz modela (živost, osjećanje, umor, aroganciju itd.)

Uspješno fotografiranje zahtijeva kombinaciju tehnične umjetnosti, zanimanja i odnosa prema čovjeku i razumjevanja nedostatka koje nameće fotograf. Važno je urediti da osoba nosi odjeću koja joj pristaje, odabratи pozadinu koja pristaje odjeći i boji lica, ali izbjegavati potpnu crnu ili bijelu pozadinu, osim ako je to neophodno za high key ili low key efekte.

Dugožarišni objektivi i udaljena točka gledališta pomažu da se priguše izbočene projekcije, kao npr. nos. Oni također priječavaju osjećaj da je osoba okružena opremom. Izoštrevati treba uvijek prema očima.

Osvjetljavati treba tako da se dobije samo jedna sijena i treba težiti za jednostavnom postavom, tako da se modelu omogući izvjesna sloboda pokretanja. Bitno je unaprijed obaviti sva tehnička mjerena da se pri snimanju može potpuno koncentrirati na izraz objekta.

4.1. POTRET LICA OVISNO O KADRU (REZU)

a) **Portret lica** – rez između ramena i laka

b) lakta i

Američki rez –
zglobo šake

rez između

c)

Portret 2/3 lika – rez iznad koljena (što

se često koristi kod modela kad sjedi)

d) ***Portret cijelog lika***

4.2.
PREMA
FOTO-

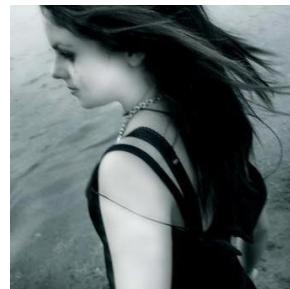

PORTRET LICA
POLOŽAJU
APARATU

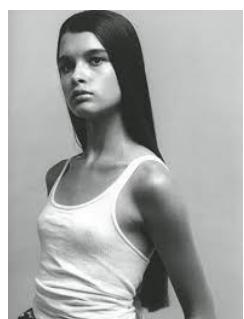

OVISNO O
MODEL A

a) ***Enface*** – ako je model okrenut prema foto-aparatu

b) ***Profil*** – ako je model okrenut od foto-aparata

c)
b)

***Poluprofil* –**

između a) i

- d) **$\frac{3}{4}$ portret** – ako je tijelo okrenuto od foto-aparata, a lice prema njemu

5. POLOŽAJ TIJELA MODELA PRI FOTOGRAFIRANJU

1. GLAVA:

- položaj glave može pokazivati određeno raspoloženje i dati karakterno značenje (npr. superiornost, snaga, odlučnost..)
- glava spuštene prema dolje simbolizira složenost, skromnost i potištenost

2. OČI:

- oči su najvažniji dio portreta, one predstavljaju glavnu točku portretne fotografije, smatraju se najboljim pokazateljem karaktera portretirane osobe
- direktni pogled kojeg nazivamo enface je najiskreniji, pogled u stranu može pikazati nepovjerenje i lukavost, pogled prema gore upitnost, a pogled prema dolje potištenost ili zamišljenost

izgovara
ako
poznato je
za

3. USNE:

- ako prilikom snimanja portretirana osoba slovo "A" može se postići simbolika pričljivosti, izgovara slovo "O" može se postići čuđenje, a kako se vrlo često izgovaranje slova "I" koristi postizanje laganog osmjeha

upotpunjaju
na ustima

4. RUKE:

- što su njegovu

ruke bliže licu jače
izražajnost (npr. ruka

simbolizira tišinu, ruka uz uho simbolizira želju da se nešto čuje, a mahanje je pozdrav)

- ruke možda najbolje odaju nelagodu pri snimanju, ako su zgrčene ili šake stisnute. Da se to izbjegne može se na neki način „zaposliti“ ruke modela čime se postiže prirodnost pri snimanju.

6. OPREMA ZA SNIMANJE U EKSTERIJERU

Za snimanje portreta možemo upotrebiti sve vrste objektiva, od širokokutnog, portretnog pa do teleobjektiva. Sve ovisi o položaju i sadržaju koji želimo istaknuti na određenom portretu. Zato moramo dobro promisliti koji ćemo objektiv koristiti za određenu osobu ili određen ciklus portreta.

Moramo biti svjesni da širokokutni objektiv osobu izobliči, ali uključi u našu sliku mnogo okolice i daje veliku dubinsku oštrinu. Nasuprot tomu teleobjektiv osobu »izluči« iz okolice i naglasi prije svega samo lice, izraz ili pojedinosti. U tom primjeru još treba paziti na greške na koži, madeže, akne i drugo. Zato je kod čistog portreta potreban dobar make-up, posebice kod mlađih osoba i osoba srednjih godina. Kod starijih osoba, make-up nije potreban i često je neprimjeren.

Zamislimo si kad bi djedu, kojem je život iscrtao duboke karakterne bore, šminkom i puderima retuširali te „brazde vremena“. Još gore je to što neki kompjuteraši misle da su dobri fotografi jer poznaju Photoshop. Osobu mogu tako promijeniti do neprepoznatljivosti. To znaju samo školovani šminkerji koji poznaju strukturu kože te prepoznaju karakter čovjeka kojeg moraju pripremiti za portretiranje.

7. RASVIJETA ZA SNIMANJE PORTRETA U EKSTERIJERU

Odgovarajuće svjetlo je ključ dobre fotografije. Kod fotografiranja u eksterijeru kvalitet svjetla određuje prvenstveno sunce, oblaci ili bilo koji predmet koji zaklanjaju sunce. Svjetlost koja dolazi s neba u kišno popodne je različita po kvalitetu od izravne sunčeve svjetlosti u rano jutro.

Razlikujemo 3 vrste svjetla, a to su:

a) TVRDO SVIJETLO:

- dolazi iz točkastog svjetlosnog izvora. Efekti mogu biti dramatični s dubokim sjenama i jako rasvjetljenim dijeovima koji stvaraju jak kontrast.

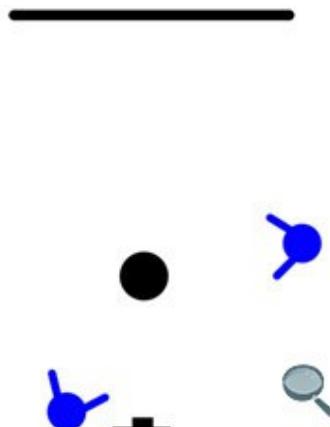
b) MEKO SVIJETLO:

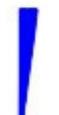
- dolazi od velikog izvora ne izravnog svijetla koje nije usmjereno i obasjava predmet iz više smijerova. Ono nije kontrastno pa ne postoji ni izrazito osvjetljeni ni jako zasjenjeni dijelovi, a predmeti bacaju blijede sijene ako je uopće ima.

c) SUMAGLICA ILI MAGLA:

- čestice u zraku djeluju na filter, smanjujući kontrast i prigušuje boje u pastelne tonove. Na taj način moguće je napraviti snimke sa zanimljivim osjećajem atmosfere, no slab kontrast smanjit će oštrinu.

8. PRAKTIČNI DIO

- FLASH REFLEKTOR
- LAMPA
- MODEL
- FOTOAPARAT
- PROZOR

Naziv fotografije: Profil

Datum: 02.05.2015.g.

Tip foto-aparata: Canon EOS 650D

Dimenzije: 3456 x 5184

Razlučivost: 72 dpi

F-broj: f/4.5

Naziv fotografije: Poluprofil

Datum: 02.05.2015.g.

Tip foto-aparata: Canon EOS 650D

Dimenzije: 3456 x 5184

Razlučivost: 72 dpi

F-broj: f/5

Naziv fotografije: Američki rez

Datum: 02.05.2015.g.

Tip foto-aparata: Canon EOS 650D

Dimenzije: 3456 x 5184

Razlučivost: 72 dpi

F-broj: f/4.5

Naziv fotografije: Portret lica

Datum: 02.05.2015.g.

Tip foto-aparata: Canon EOS 650D

Dimenzije: 3456 x 5184

Razlučivost: 72 dpi

F-broj: f/4.5

Naziv fotografije: ¾ lika

Datum: 02.05.2015.g.

Tip foto-aparata: Canon EOS 650D

Dimenzije: 3456 x 5184

Razlučivost: 72 dpi

F-broj: f/5

ZAKLJUČAK

Tema ovog maturalnog rada bila je snimanje portreta na otvorenom prostoru. Ova tema mi se jako svidjela zato sam ju i odabrala jer obožavam fotografirati ljude i iznositi njihove emocije na totalno drugačiji način, fotografijom!

NEKE FOTOGRAFSKE IZREKE (DODATAK)

1. “*Budi hrabar, budi drugačiji, budi nepraktičan i baš ćeš onda uhvatiti pravu stvar*”
– Peter Lindbergh
2. “*Najvažnija stvar je oko, a ne kamera.*”
– Alfred Eisenstaedt
3. “*Uvijek su dvije osobe u svakoj fotografiji: fotograf i gledatelj.*”
– Ansel Adams
4. “*Fotografije su kao dobar vic. Ako ga moraš objašnjavati, onda nije dobar.*”
– Anonimac
5. “*Ako ti fotografije nisu dobre, nisi dovoljno blizu.*”
– Robert Cappa (na žalost Robbert Cappa je poginuo nagazivši na minu te vam šaljemo poruku da ipak ne idete preblizu)
6. “*Monogo fotografa misli da ako kupe bolji fotoaparat, da će biti u mogućnosti raditi i bolje fotografije. Bolja kamera vam ne može pomoći ako nemate ništa u glavi i srcu.*”
– Arnold Newman
7. “*Riječ ‘umjetnost’ je vrlo nezgodna. Ona nema važnosti u odnosu na moj rad. Radim iz zadovoljstva, zadovoljstva prema fotografiji a sve ostalo je stvar kritike.*”
– Manuel Alvarez Bravo
8. “*Ljudi kažu da fotografija ne laže. Ja kažem da laže.*”
– David LaChapelle
9. “*Najbitniji dio fotoaparata je ona komponenta koja se nalazi nekoliko centimetara iza njega.*”
– Ansel Adams
10. “*Nemoj se pouzdati u oči ako su ti oči nisu koncentrirane.*”
– Mark Twain

LITERATURA

http://www.tt-group.net/skola_fotografije/ostala_pravila_u_fotografiji2.htm

http://www.e-fotografija.com/cro/publish/article_131.shtml

<http://www.internetsvijet.com/digitalna-fotografija-snimanje-portreta/>

<http://www.autentik.net/forum/index.php?topic=1935.0>

<http://www.fashionstudio.info/teme/portretna-fotografija/>

http://hr.wikipedia.org/wiki/Portret#Razvoj_portreta